

توهم در برابر توهم

پرویز امینی
استاد دانشگاه

یادداشت

میدان سیاست نمی‌تواند خالی از منازعه باشد. افراد و گروه‌ها حول وحوش ایده‌ها و منافع خویش، گروه‌بندی‌هایی تشکیل می‌دهند که برحسب تفاوت‌ها و تعارض‌ها با یکدیگر به ناگزیر در رقابت یا در خصومت با هم قرار می‌گیرند. بخشی از صحنه سیاسی ایران در پسا انتخابات ریاست جمهوری به تداوم تعارضات دو نامزد مرحله دوم (جلیلی و پزشکیان) و حلقه هواداران آن‌ها سپری شده است.

بهترین عنوان برای این نزاع از منظر حکمرانی و معطوف به راه‌حل‌هایی که دو طرف نزاع برای بهبود امور می‌دهند، نزاع توهم در برابر توهم است. یکی از مؤلفه‌های این توهم، دوگانه‌انگاری داخل در برابر خارج (مذاکره و دیپلماسی) است و نقد دو طرف به یکدیگر بر همین اساس است. جلیلی مذاکره را گوساله‌پرستی و امکان‌های داخلی را تنها راه‌هایی می‌داند و پزشکیان تنها مذاکره را حل‌وفصل‌کننده مسائل دانسته و چشم بر توان و امکانات داخلی بسته است. اما بیرون از توهم و در صحنه واقعیت این دو نه جدا از یکدیگر و نه در برابر هم، بلکه مکمل هم و در پیوند هم هستند. مؤلفه دوم توهم، دید خیال‌پردازانه و آرزو اندیشانه این دو گروه به راه‌حل‌هایشان است. مدافعان مذاکره به مانند نجاری که بر اثر تکرار استفاده از چکش همه چیز را میخ می‌بیند، تنها یک گزینه در برابر همه مشکلات دارند به نام مذاکره و تجربیات تاریخی ناکامی مذاکره با آمریکا در حل‌وفصل مسائل چه در برجام و چه در دور جدید که در میان مذاکرات با آمریکا به کشور تهاجم نظامی شد، تغییری در ایده آن‌ها ایجاد نکرده است. وجه توهمی ایده مذاکره برای حل مسائل یکی این است که مذاکره به مثابه ابزار را به یک ایدئولوژی متعصبانه تبدیل کرده است که به هیچ‌روی و تحت هیچ شرایطی نمی‌تواند از آن صرف‌نظر کند ولو این که کارآمد نباشد.

ادامه در صفحه ۱۴

دربارهٔ نطق ویدئویی حسن روحانی

بندبازی، کلید بازگشت نیست

مسعود قروچی
فانم‌شام مدیرمسئول

سرمقاله

نطق ۳۵ دقیقه‌ای رئیس‌جمهور سابق ایران در قالب توصیف و تحلیلی از جنگ ۱۲ روزه صهیونیست‌ها علیه ایران جدی‌ترین کنش سیاسی حسن روحانی در سال‌های اخیر بود. او خطیب ماهری است و برخلاف برخی مسئولان فعلی، سخنرانی را بلد است. روحانی در این فایل ویدئویی تلاش کرده با روشی آشنا ضمن منکوب کردن دشمن آمریکایی و صهیونیستی و اعلام شکست آن‌ها در ایده‌های جنگ اخیر، تصویری متفاوت از خودش نسبت به باقی فضای سیاسی کشور ارائه دهد. این نطق چه ویژگی‌هایی دارد:

اول: موضع روشن دربارهٔ هدف اصلی دشمن

روحانی در این نطق به درستی و به خوبی هدف اصلی حمله ۲۳ خرداد به ایران را توضیح می‌دهد. اینکه مسئله هسته‌ای تنها یک بهانه است و آن‌ها می‌خواهند ایران را اساقط کنند و به تبع آن منطقه را به هم بریزند. ضمناً او تصریح می‌کند که صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها همچنان به دنبال این هدف هستند. روحانی اشاره‌های تاریخی متعدد و اجمالی به گذشته کرد تا برای مخاطب روشن کند این هدف جدید نیست و دشمنان ایران همیشه دنبال نابودی ایران بودند. روحانی با اشاره به خبری کمتر شنیده شده از پشت صحنه جنگ می‌گوید: صهیونیست‌ها به بعضی کشورهای غربی و شرقی گفته بودند دوشنبه ابتدایی جنگ، کار ایران تمام می‌شود و برای همین ترامپ زودتر به واشنگتن برگشت. این بخش از نطق روحانی به صراحت توضیح دهنده تلاش او برای بازسازی خودش در چهارچوب سیاست رسمی است. کاری که خاتمی در فتنه ۸۸ و احمدی‌نژاد در سال‌های پس از ترک دولت نتوانستند انجام دهند.

ادامه در صفحه ۱۴

نهمینگان

شماره ۴ ۴ ۸ ۴
صفحه ۱۶
۱۰۰۰۰ تومان

شنبه ۲۵ مرداد ۱۴۰۴
۲۲ صفر ۱۴۴۷
۱۶ آگوست ۲۰۲۵

اسرائیل با سرقت آب کشورهای منطقه
برای مردم ایران کُری می‌خواند

آپارتاید هیدرولوژیک

۷

نتانیاهو توانست در یک ویدئوی کوتاه رکورد دروغ‌گویی را جابه‌جا کند
آیا او واقعاً در سرزمین‌های اشغالی با فناوری، مشکل آب را حل کرده است؟

بی‌آب‌رو

۱۶

ناتوانی رتوریک سایر سیاست‌مداران موجب دیده‌شدن مواضع لاریجانی در بیروت شد؟

بالاخره یک سیاست‌مدار کلاسیک

۲

۳+۱ گزینهٔ احتمالی نمایندهٔ سینمای ایران را بشناسید

ژانر فلاکت در مسیر اسکار؟

۱۳ و ۱۲

تعداد دانشگاه‌های ایرانی در رتبه‌بندی شانگهای نسبت به سال ۲۰۲۰ نصف شد

۶ تایی شدیم، پایین‌تر
از عربستان و ترکیه

۵

تبعات این همانی پزشکیان و بنی‌صدر توسط برخی نمایندگان مجلس چیست؟

رادیکال‌ها
مانع اصلاح دولت

۲

تجهیزات بدون ناظر متخصص، جان بیماران را نشانه گرفته است

دلیل اعتراضات اخیر
پرتوکاران چه بود؟

۸